

БЄЛОБОРОДОВА М.В., канд. екон. наук, доцент,
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

ГАЙДУК О.Г., магістрант,
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Економічна ефективність є найважливішою істотною характеристикою суспільного виробництва. У сучасних умовах ефективність господарювання стає вирішальною передумовою соціально-економічного прогресу країни і, в свою чергу, залежить від успіху ринкової трансформації економіки, активізації стимулюючих факторів вільної конкуренції, підвищення конкурентоспроможності вітчизняних товаровиробників на внутрішньому і зовнішніх ринках, створення системи господарського управління ефективністю, адекватної ринкової економіці [1]. Окремі практики вважають, що ефективність як категорія включає в себе такі три параметри: економічність, результативність, продуктивність. Причому, з урахуванням специфіки діяльності підприємства, що перевіряється, можуть бути оцінені тільки деякі з названих вище факторів.

Можна розглядати, крім економічної ефективності, екологічну, соціальну або інші види ефективності. У сукупності всі види ефективності є загальною інтегральною оцінкою результатів діяльності господарюючого суб'єкта. Головною відмінністю ефективності економічної від результативності та інших видів ефективності є те, що витрати і корисні результати виражаються у вартісному вигляді (див. табл. 1).

Узагальнюючи дослідження, в яких розкривається зміст такого поняття, як «ефективність», можна позначити ключові підходи до визначення змісту ефективності підприємств [2].

Таблиця 1 – Співвідношення понять «ефективність» та «результативність» підприємства

Ефективність	Результативність
Співвідношення між досягнутим результатом і використаними ресурсами.	Ступінь реалізації запланованої діяльності та досягнення запланованих результатів.
Здатність виконувати роботу і досягати необхідного або бажаного результату з найменшою витратою часу і зусиль.	Співвідношення фактичного результату («критерію результативності») до планового.
Досягнення будь-яких певних результатів з мінімально можливими витратами або отримання максимально ефекту.	Результативність праці - міра ефективності праці, що характеризується досягненням результату.

В рамках першого підходу окремі вчені і практики розуміють ефективність в якості міри досягнення цілей, поставлених підприємством. Причому управлінці визнають факт динамічності цілей, розрізняють оперативні та офіційні цілі господарюючого суб'єкта. В рамках другого підходу вчені представляють ефективність організації як її можливості скористатися зовнішнім оточенням для вилучення з нього рідкісних ресурсів, які необхідні для розвитку підприємства.

Згідно із наступним підходом, ефективність характеризується як набір здібностей суб'єкта досягати поставлені цілі (результати) при мінімізації витрат. При цьому відбувається досягнення позитивних результатів, позначених менеджерами. Таким чином, базовою складовою ефективності є досягнення максимального результату при мінімумі докладених зусиль витрат. Суть проблеми зростання економічної ефективності полягає в підвищенні в процесі використання наявних ресурсів соціально-економічних результатів на кожну з одиниць витрачених коштів.

Список літератури:

1. Ковтуненко В. М. Ідентифікація сутності понять "результативність" і "ефективність" діяльності підприємства та методологія їх оцінки / В. М. Ковтуненко // Інвестиції: практика та досвід. - 2014. - № 10. - С. 93-96. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2014_10_21
2. Стукан Т. М. Теоретичні аспекти дослідження питань ефективності діяльності аграрних підприємств / Т. М. Стукан // Інтелект XXI. - 2016. - № 5. - С. 115-120. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/int_XXI_2016_5_26